

Seat No.

Total No. of Pages : 20

Ph.d Entrance Examination March - April, 2026**History****Sub. Code: 58781**

Wednesday, 07-Oct-2026**Total Marks : 100****Time : 10.00 am to 12.00 pm**

Instructions :

- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Each question carries 2 marks.
 - 3) Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.
 - 4) Use black ball point pen only for marking the circle. Do not make any stray mark on the OMR answer sheet.
 - 5) Follow the instructions given on OMR Sheet.
 - 6) Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.
 - 7) Only non-programmable calculators are allowed.
-

Choose the correct option from the alternatives given below and fill in the blanks.

Fill in the blanks by choosing the correct option from those given below:

- 1) The attempt to formulate new theories is made in research type.
 - A) Basic Research
 - B) Analytical Research
 - C) Narrative Research
 - D) None of the above
- 2) To highlight the importance of the research topic, emphasis is placed on proposal. in the research
 - A) Academic background of the researcher
 - B) Relevance of contemporary problems
 - C) Availability of primary sources
 - D) Impact of research on historical understanding

- 3) In type of research, research is conducted solely for the creation of knowledge.

A) Applied Research

B) Basic Research

C) Diagnostic Research

D) Descriptive Research
- 4) research type is related to practical problems.

A) Basic Research

B) Exploratory Research

C) Qualitative Research

D) Applied Research
- 5) Footnotes are given in the manner.

A) At the bottom of the page

B) At the end of the book

C) In the notebook

D) Project
- 6) While preparing a bibliography, the author should prepare it considering the alphabetical order of the

A) Surname

B) First Name

C) Publisher

D) Year
- 7) If the researcher systematically uses the technique, the researcher's work becomes easier.

A) Note-taking

B) Bibliography

C) Mobile

D) None of the above

- 8) To see which pages a particular place is mentioned on, the..... index is used.

A) Name Index

B) Bibliography

C) Place Index

D) All of the above
- 9) A reliable place to obtain primary source materials for history writing is

A) Internet

B) Library

C) Archives

D) None of the above
- 10) Information preserved in is made available online to history researchers.

A) Library

B) Archives

C) Digital Archive

D) All of the above
- 11) If a reference book has more than two authors, the name of reference. should be included in the

A) The first author

B) The second author

C) All authors

D) None of these
- 12) Appendices function in research in the form.

A) Main form

B) Temporary form

C) Supplementary form providing extra information

D) None of these

- 13) To understand a person's biography at a single glance, the.....index is used.

A) Name Index

B) Place Index

C) Free Index

D) Chronological Index
- 14) If there is more than one volume in the footnotes, the volume number should be given in script.

A) English

B) Hindi

C) Roman

D) All of the above
- 15) In research, Google is used for verifying references on the internet.

A) Scholar

B) OneNote

C) EndNote

D) All of the above
- 16) The app/tool is used for providing footnotes in research.

A) OneNote

B) Scholar

C) Mendeley (Mender)

D) All of the above
- 17) Answers obtained in a structured interview are

A) Unexpected

B) Open-ended

C) Structured

D) Expected
- 18) Questionnaires are mainly divided into types.

A) Four

B) Two

C) Three

D) Five

- 19) In the research process, ... is the first step.
- A) Collection of documents
 - B) Selection of the topic
 - C) Presentation
 - D) Chronological determination
- 20) Medieval documents related to justice are called
- A) Mahajar and Karine
 - B) Bakhar
 - C) Tavarikh
 - D) All of the above
- 21) is called the father of modern historiography.
- A) Antonio Gramsci
 - B) Leopold Ranke
 - C) Auguste Comte
 - D) Barthold Niebuhr
- 22) Marc Bloch and Lucien Febvre are associated with the tradition of historiography.
A) Marxist	B) Annales
C) Nationalist	D) Imperialist

- 23) has described as 'The Gita is a book that skilfully coordinates contradictory things.'
- A) D. D. Kosambi
B) Bipan Chandra
C) Dr. Ram Sharan Sharma
D) Dr. Sumit Sarkar
- 24) presented the theory of the 'Law of Three Stages'.
- A) Leopold von Ranke
B) Auguste Comte
C) Buckle
D) Barthold Niebuhr
- 25) The questionnaire is a/an method of data collection.
- A) Indirect
B) Direct
C) Decisive
D) Loose/Slack
- 26) Paintings depicting Mesolithic life cycles have been found at
- A) Bagor
B) Langhnaj
C) Nevasa
D) Bhimbetka
- 27) The head of the family during the Rigvedic or Early Vedic period was called.....
- A) Kula
B) Kulapa
C) Gramani
D) Vishapati

28) During the Mauryan period, the land survey officer was called

- A) Yukta B) Rajjuka
- C) Mahamatya D) None of the above

29) was the king of the Kosala Mahajanapada.

- A) Prasenajit B) Bimbisara
C) Ajatashatru D) Kharavela

30) The name 'Ashoka' is engraved in the inscription found at in Raichur district.

- A) Bhabru
B) Kalinga
C) Nagarjuna
D) Maski

31) The unique characteristic of Kabir's personality was.....

- A) Spirit of revolution
- B) Harmony
- C) Outspokenness
- D) Time-consuming

32) said that salvation (Moksha) can be achieved while living a worldly life.

- A) Guru Amar Das C) Guru Nanak
- B) Guru Ram Das D) Guru Arjan Dev

33) Bombay University was established in the year

- A) 1889
B) 1856
C) 1857
D) 1861

34) The 'Nishkam Karma Math' was established by

- A) Maharshi Karve B) Mahatma Phule
C) Pandita Ramabai D) Tarabai Shinde

35) The book 'Stri-Purush Tulana' was written by.....

- A) Pandita Ramabai B) Savitribai Phule
C) Ramabai Ranade D) Tarabai Shinde

36) The main centre of the American Marathi Mission was at

- A) Satara
B) Pune
C) Ahmednagar
D) Solapur

37) The travelogue 'Kitab-ul-Rehla' was written by

- A) Ibn Khaldun
B) Ibn Battuta
C) Al-Biruni
D) Amir Khusrau

38) The first Sultan of the Slave Dynasty was

- A) Mahmud of Ghazni
B) Qutb-ud-din Aibak
C) Iltutmish
D) Balban

39) The headquarters of the United Nations is located at

- A) Paris
- B) New York
- C) Washington
- D) Holland

40) The first Non-Aligned Movement (NAM) summit was held in 1961 at

- A) Belgrade
- B) Cairo
- C) Beijing
- D) None of the above

41) The OPEC organisation is related to

- A) International peace
- B) Organisation of petrolcum exporting countries
- C) Related to Islamic religion
- D) None of the above

42) Presentation is the stage in history research.

- A) Initial B) Middle
- C) Final D) None of the above

43) Dadabhai Naoroji presented the theory.

- A) Economic Drain B) Equality
- D) Inequality C) Surplus Value

44) Bankim Chandra wrote the novel

- A) Durgeshnandini
B) Nandini
C) Anandamath
D) Amrita Bazar Patrika

45) Feminist historiography is a part of history.

- A) Nationalist B) Subaltern
- C) Orientalist D) All of the above

46) In the royal court of Vijayanagara, ... was a 'Voduva' (a woman reader).

- A) Jagamohini
B) Gangadevi
C) Tirumalamba
D) Honai

47) The book "The Origin of the Family, Private Property and the State' was written by

- A) Karl Marx
B) Engels
C) Lenin
D) R. S. Sharma

48) Governor-General passed the law banning Sati.

- A) Lord William Bentinck B) Lord Dalhousie
- C) Lord Cornwallis D) None of the above

49) The Age of Consent Act was passed through the efforts of

- A) Behramji Malabari B) Karve
C) Mahatma Phule D) Agarkar

50) Germaine Greer wrote the book

- A) The Female Eunuch B) The Subjection of Women
- C) The Dialectic of Sex D) All of the above

मराठी रूपांतर

खाली दिलेल्या पर्यायामधून योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा.

१) नवे सिद्धांत मांडण्याचा प्रयत्न संशोधन प्रकारात केला जातो.

अ) मूलगामी संशोधन

ब) विश्लेषणात्मक संशोधन

क) निवेदनात्मक संशोधन

ड) वरील पैकी नाही

२) संशोधन विषयाचे महत्त्व अधोरेखित करण्यासाठी संशोधन प्रस्तावात वर भर दिला जातो.

अ) संशोधकाची शैक्षणिक पार्श्वभूमी

ब) समकालीन समस्यांची प्रासंगिकता

क) प्राथमिकता स्रोतांची उपलब्धता

ड) ऐतिहासिक आकलनावर संशोधनावर प्रभाव

३) या संशोधन प्रकारात केवळ ज्ञान निर्मितीसाठी संशोधन केले जाते.

अ) उपयोजित संशोधन

ब) मूलभूत संशोधन

क) निदानात्मक संशोधन

ड) वर्णनात्मक संशोधन

४) हा संशोधन प्रकार व्यावहारिक समस्यांची निगडीत आहे.

अ) मूलभूत संशोधन

ब) अन्वेषणात्मक संशोधन

क) गुणात्मक संशोधन

ड) उपयोजित संशोधन

५) तळटीपा प्रकारे दिल्या जातात.

अ) पृष्ठाच्या खाली

ब) पुस्तकात शेवटी

क) वहीत

ड) प्रकल्प

१२) परिशिष्टे ही संशोधनामध्ये..... स्वरूपात कार्य करतात.

अ) मुख्य स्वरूपात

ब) तात्पुरत्या स्वरूपात

क) पुरवणी स्वरूपात जास्तीची माहिती देतात

ड) यापैकी नाही

१३) एका दृष्टीक्षेपामध्ये व्यक्तीचे जीवनचरित्र समजण्यासाठी या सूचीचा वापर होतो.

अ) व्यक्ती सूची

ब) स्थळ सूची

क) मुक्त सूची

ड) काल सूची

१४) तळटिपांमध्ये एकाहून अधिक खंड असल्यास खंडाचा क्रमांक लिपीमध्ये द्यावा.

अ) इंग्रजी

ब) हिंदी

क) रोमन

ड) वरील सर्व

१५) संशोधनामध्ये गुगल चा उपयोग इंटरनेट वरील संदर्भ तपासणीसाठी होतो.

अ) स्कॉलर

ब) वन नोट

क) एंड नोट

ड) वरील पैकी सर्व

१६) संशोधनात तळटीपा देण्यासाठी ॲपचा वापर केला जातो.

अ) वन नोट

ब) स्कॉलर

क) Mender

ड) वरील पैकी सर्व

१७) आकारिक मुलाखतीत मिळालेली उत्तरे असतात.

अ) अनपेक्षित

ब) मुक्त

क) साचेबंद

ड) अपेक्षित

१८) प्रश्नावलीचे प्रामुख्याने प्रकार पडतात.

अ) चार

ब) दोन

क) तीन

ड) पाच

१९) संशोधन प्रक्रियेमध्ये ही प्रथम पायरी आहे.

अ) कागदपत्रांचे संकलन

ब) विषयाची निवड

क) मांडणी ड) कालनिर्णय

२०) न्याया संबंधित मध्ययुगीन कागद पत्र..... होय.

अ) महजर व करिने

ब) बखरी

क) तवारिख

ड) वरील सर्व

२१) आधुनिक इतिहास लेखनशास्त्राचा जनक..... यास म्हटले जाते.

अ) अंटिनिओ ग्रामची

ब) लिओपोल्ड रांके

क) ऑगस्त कॉम्त

ड) बर्थोल्ड निंबूर

२२) मार्क ब्लॉच व ल्युसियन फ्राब्रे हे. इतिहास लेखन परंपरेशी संबंधित आहेत.

अ) मार्क्सवादी

ब) अँनल्स

क) राष्ट्रवादी

ड) साम्राज्यवादी

२३) 'गीता हा परस्पर विसंगत गोष्टींचा कौशल्याने समन्वय करणारा ग्रंथ आहे,' असे यांनी वर्णन केले आहे.

अ) डी. डी. कोसंबी

ब) बिपीन चंद्रा

क) डॉ. रामशरन शर्मा

ड) डॉ. सुमीत सरकार

२४) याने 'लॉ ऑफ थ्री स्टेज' हा सिद्धांत मांडला.

अ) लिओपोल्ड रांके

ब) ऑगस्ट कॉम्त

क) बकल ड) बर्थोल्ड निबूर

२५) प्रश्नावलीची माहिती संकलन करण्याची ही पद्धती होय.

अ) अप्रत्यक्ष

ब) प्रत्यक्ष

क) निर्णायक

ड) दिसाळ

२६) मध्याश्मयुगीन जीवनचक्र दाखविणारी चित्रे. येथून मिळाली आहेत.

अ) बागोर ब) लांघनाज

क) नेवासे ड) भीमबेटका

२७) ऋगवेदकालीन किंवा पूर्ववेदकालीन कुटुंब प्रमुखास..... म्हटले जात असे.

अ) कुल

ब) कुलप

क) ग्रामणी ड) विषपती

२८) मौर्य काळात भूमापन अधिकाऱ्यास म्हणत.

अ) युक्त

ब) रज्जुक

क) महामात्य

ड) वरील पैकी नाही

२९) हा कोसल महाजनपदाचा राजा होता.

अ) प्रसेनजीत

ब) बिंबीसार

क) आजातशत्रू

ड) खारवेल

३०) रायचूर जिल्हातील येथे सापडलेल्या शिलालेखात अशोक हे नाव कोरले आहे.

अ) भाबू

ब) कलिंग

क) नागार्जुन

ड) मस्की

३१) कबीराच्या व्यक्तिमत्त्वाची विशेषता होती.

अ) क्रांतीची भावना

ब) समन्वयता

क) फटकळ

ड) वेळखाऊ

३२) संसारी सुखात राहूनही मोक्ष मिळवता येतो असे..... .. यांनी म्हटले.

अ) गुरू अमरदास

ब) गुरू रामदास

क) गुरूनानक

ड) गुरू अर्जुनदेव

३३) साली मुंबईत विद्यापीठाची स्थापना झाली.

अ) १८८९ ब) १८५६

क) १८५७ ड) १८६९

३४) निष्काम कर्ममठाची स्थापना यांनी केली,

अ) महर्षी कर्वे

ब) महात्मा फुले

क) पंडीता रमाबाई

ड) ताराबाई शिंदे

३५) 'स्त्री-पुरुष तुलना' हा ग्रंथ यांनी लिहिला.

अ) पंडीता रमाबाई

ब) सावित्रीबाई फुले

क) रमाबाई रानडे

ड) ताराबाई शिंदे

३६) अमेरिकन मराठी मिशनचे प्रमुख केंद्र..... येथे होते.

अ) सातारा ब) पुणे

क) अहमदनगर

ड) सोलापूर

३७) 'किताब-उल-रहेला' हा प्रवासवर्णन ग्रंथ..... याने लिहिला.

अ) इब्न खल्दून

ब) इब्न बतूता

क) अल्बेरूनी

क) अमिर खुस्त्रो

३८) गुलाम वंशातील पहिला सुलतान हा होता

अ) गझनीचा महंमद

ब) कुतुबुद्दिन ऐबक

क) अलतमश

ड) बल्बन

३९) संयुक्त राष्ट्र संघाचे मध्यवर्ती कार्यालय या ठिकाणी आहे.

अ) पॅरिस

ब) न्यूयॉर्क

क) वॉशिंग्टन

ड) हॉलंड

४०) अलिप्त राष्ट्रांची पहिली शिखर परिषद १९६१ मध्ये..... या ठिकाणी घेण्यात आली.

अ) बेलग्रेड ब) कैरो

क) बिजिंग ड) वरील पैकी नाही

४१) ओपेक संघटना शी संबंधित आहे.

अ) आंतरराष्ट्रीय शांतता

ब) पेट्रोल निर्यात करणाऱ्या राष्ट्रांची संघटना

क) मुस्लिम धर्माशी संबंधित

ड) वरील पैकी नाही

४२) सादरीकरण हा इतिहास संशोधनातील टप्पा आहे.

अ) प्रारंभीचा

ब) मधला

क) अंतिम

ड) वरील पैकी नाही

४३) दादाभाई नौरोजी यांनी सिद्धांत मांडला.

अ) आर्थिक निःसारण

ब) समता

क) अतिरिक्त मूल्य

ड) विषमता

४४) बकीमचंद्र यांनी..... कादंबरी लिहिली.

अ) दुर्गेश

ब) नंदिनी

क) आनंदमठ

ड) अमृतबाझार पत्रिका

४५) स्त्रीवादी इतिहास लेखन..... इतिहासाचा भाग आहे.

अ) राष्ट्रवादी

ब) सबाल्टर्न

क) पौर्वात्यवादी

ड) वरील पैकी सर्व

४६) विजय नगरच्या रॉयल कोर्टमध्ये ही 'वोदुवा' (वाचणारी स्त्री) होती.

अ) जगमोहिनी

ब) गंगादेवी

क) तिरूमलंबा

ड) होनाई

४७) 'खाजगी मालमत्ता व शासनसंस्था यांचा उगम' हा ग्रंथ यांनी लिहिला.

अ) कार्ल मार्क्स

ब) एंगल्स

क) लेनिन ड) आर. एस. शर्मा

४८) गव्हर्नर जनरलने सती बंदीचा कायदा केला.

अ) लॉर्ड विल्यम बेंटिक

ब) लॉर्ड डलहौसी

क) लॉर्ड कार्नवालीस

ड) वरील पैकी नाही

४९) संमती वयाचा कायदा यांच्या प्रयत्नाने पास करण्यात आला.

अ) बेहरमजी मलबारी

ब) कर्वे

क) महात्मा फुले

ड) आगरकर

५०) जर्मन ग्रिअर हिने.....हा ग्रंथ लिहिला.

अ) द विमेन युनक

ब) द सब्जेक्श ऑफ विमेन

क) द डायलेक्टिक ऑफ सेक्स

ड) वरील पैकी सर्व

ROUGH WORK